

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 594/2018-23

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 15. novembra 2018 v senáte zloženom z predsedníčky Ľudmily Gajdošíkovej (sudkyňa spravodajkyňa), zo sudcu Ladislava Orosza a sudcu Miroslava Duriša predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpenej [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ],

vo veci namietaného porušenia jej základných práv podľa čl. 46 ods. 1, 3 a 4 a čl. 48 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 21 C 53/2012 z 21. júna 2013 a postupom, ktorý predchádzal jeho vydaniu,

vo veci namietaného porušenia jej základných práv podľa čl. 46 ods. 1, 3 a 4 Ústavy Slovenskej republiky, podľa čl. 36 ods. 1, 3 a 4 a čl. 38 ods. 1 a 2 Listiny základných práv a slobôd, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 8 Co 465/2013 zo 17. júna 2014 a postupom, ktorý predchádzal jeho vydaniu, a

vo veci namietaného porušenia jej základných práv podľa čl. 46 ods. 1, 3 a 4 Ústavy Slovenskej republiky, podľa čl. 36 ods. 1, 3 a 4 a čl. 38 ods. 1 a 2 Listiny základných práv a slobôd, ako aj práv podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6 Cdo 92/2016 z 31. mája 2017 a postupom, ktorý predchádzal jeho vydaniu, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ], o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 14. septembra 2017 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1, 3 a 4 a čl. 48 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 21 C 53/2012 z 21. júna 2013 (ďalej len „napadnutý rozsudok okresného súdu“) a postupom, ktorý predchádzal jeho vydaniu,

vo veci namietaného porušenia jej základných práv podľa čl. 46 ods. 1, 3 a 4 ústavy, podľa čl. 36 ods. 1, 3 a 4 a čl. 38 ods. 1 a 2 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru rozsudkom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 8 Co 465/2013 zo 17. júna 2014 (ďalej len „napadnutý rozsudok krajského súdu“) a postupom, ktorý predchádzal jeho vydaniu, a

vo veci namietaného porušenia jej základných práv podľa čl. 46 ods. 1, 3 a 4 ústavy, podľa čl. 36 ods. 1, 3 a 4 a čl. 38 ods. 1 a 2 listiny, ako aj práv podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 13 dohovoru uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 6 Cdo 92/2016 z 31. mája 2017 (ďalej len „napadnuté uznesenie najvyššieho súdu“) a postupom, ktorý predchádzal jeho vydaniu.

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že okresným súdom bolo vedené konanie pod sp. zn. 21 C 53/2012 na základe žaloby podanej sťažovateľkou proti Slovenskej republike, zastúpenej Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej len „žalovaná“), o zaplatenie nemajetkovej ujmy.

Napadnutým rozsudkom okresného súdu bola žaloba sťažovateľky zamietnutá a žalovanej nebola priznaná náhrada trov konania..

Sťažovateľka sa už sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 8. februára 2016 domáhala vyslovenia porušenia jej základných práv podľa čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 3 a čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj porušenia práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v konaní vedenom na okresnom súde pod sp. zn. 21 C 53/2012. Ústavný súd uznesením sp. zn. II. ÚS 80/2018 z 1. februára 2018 odmietol sťažnosť sťažovateľky pre nedostatok právomoci.

Na základe odvolania podaného sťažovateľkou bol napadnutým rozsudkom krajského súdu potvrdený napadnutý rozsudok okresného súdu.

Najvyšší súd napadnutým uznesením z 31. mája 2017 zamietol dovolanie sťažovateľky ako neprípustné.

Sťažovateľka v sťažnosti v bode A poukazuje na skutočnosť, že Okresný súd Bratislava I si voči sťažovateľke nespĺnil poučovaciu povinnosť, keď uvádza: „*Okresný súd Bratislava I v konaní č. k. 6 C/3/2012 listom z 18. 04. 2012 postúpil vec na Okresný súd Bratislava III, postúpenie veci listom z 18. 04. 2012 oznámil sťažovateľovi dňa 16. 05. 2012 a to všetko bez UPOVEDOMENIA a poučenia sťažovateľa podľa §-u 105 ods. 3 O. s. p. o možnosti namietať postúpenie veci v lehote do 15 dní (príloha č. 5)...*

... ERGO Okresný súd Bratislava I si voči sťažovateľovi nespĺnil riadne poučovaciu povinnosť, sťažovateľa (nezastúpeného advokátom – vid'. obsah spisu č. k. 21 C/53/2012 vedeného na Okresnom súde Bratislava III), čo malo v konečnom dôsledku za následok porušenie práva sťažovateľa na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru, porušenie práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, teda v dôsledku tohto porušenia práva sťažovateľa na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru, porušenie práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy boli všetky úkony Okresného súdu Bratislava III v konaní vedenom pod č. k. 21 C/53/2012 nezákonné a protiústavné...“

Sťažovateľka v bode B sťažnosti v súvislosti s porušením práva na súdnu ochranu a práva na prístup k súdu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru uvádza, že „sťažovateľ ospravedlnil neúčasti na pojednávaní dňa 21. 06. 2013 doručené súdu do podateľne elektronicky dňa 10. mája 2013 11:12 a do podateľne súdu dňa 14. 05. 2013 – teda s výrazným časovým predstihom a to všetko z dôvodu kolízie s pojednávaním na Okresnom súde Pezinok č. k. 10 C 282/2012, o ktorom mal sťažovateľ vedomosť skôr – čo však okresný súd odignoroval (príloha č. 7 – č. l. 133 spisu), 21. 06. 2013 svojvoľne rozhodol rozsudkom, ktorým žalobu zamietol – sťažovateľovi odňal a odoprel právo na prístup k súdu a porušil jeho právo byť vypočutý súdom – vid'. rozhodnutie ESLP COOKE v Rakúsko z 08. 02. 2000, KREMZOW v Rakúsko z 21. 09. 1993 – došlo k porušeniu čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 Dohovoru – pričom SŤAŽOVATEĽ dostatočne včas žiadal okresný súd o PRESUNUTIE TERMÍNU POJEDNÁVANIA NA INÝ VHODNÝ TERMÍN a to z dôvodu preukázanej kolízie. Zápisnica o pojednávaní dňa 21. 06. 2013 na Okresnom súde Pezinok pod č. k. 10 C 282/2012 (1. strana) za osobnej účasti zástupcu navrhovateľky [REDAKOVANÉ] – dôkaz kolízie (príloha č. 9), na ktorú upozornil sťažovateľ v ospravedlnení neúčasti na pojednávaní dňa 21. 06. 2013 už dňa 10. mája 2013 11:12 (príloha č. 7).“.

V bode C sťažnosti sťažovateľka namieta porušenie „práva na súd a prístup k súdu“ v dôsledku, že jej krajským súdom nebolo doručené na vyjadrenie žalovanej k odvolaniu, ktoré podala proti napadnutému rozsudku okresného súdu. V sťažnosti argumentuje judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) a namieta, že „... 31. 07. 2013 doručil odporca do podateľne Okresného súdu Bratislava VYJADRENIE ODPORCU k ODVOLANIU NAVRHOVATEĽA zo dňa 26. 07. 2013, č. l. 161-162 spisu (príloha č. 11), ktoré ako Okresný súd Bratislava III (porušovateľ v 1. rade), tak aj Krajský súd v Bratislave NEDORUČILI SŤAŽOVATEĽOVI. Sťažovateľ tvrdí, že vinou porušovateľov v 1. a v 2. rade (nedoručením vyjadrenia odporcu k nim podaného odvolaniu) došlo k porušeniu porušenie práva rovnosti a práva na kontradiktórne súdne konanie, porušeniu čl. 6 ods. 1 Dohovoru (obdobne vid'. uznesenie Najvyššieho súdu SR č. k. 2 Cdo 182/2016 z 30. 11. 2016 – príloha č. 16) a to všetko vo svetle rozhodovacej praxe Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci Trančíková proti Slovensku z 13. januára 2017 s čím sa dôsledne nevysporiadal ani

dovolací Najvyšší súd SR, ktorý dovolanie sťažovateľa zo 17. 02. 2016 (príloha č. 14) uznesením č. k. 6 Cdo 92/2016 z 31. 05. 2017, doručené 10. 07. 2017 svojvoľne odmietol (príloha č. 15) a to všetko podľa právneho názoru sťažovateľa porušením čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2 ústavy, čl. 46 ods. 1, ods. 3, ods. 4, č. l. 48 ods. 2 ústavy SR a čl. 6 ods. 1, čl. 13 Dohovoru, porušením čl. 36 ods. 1 – 4 a čl. 38 ods. 1, ods. 2 Listiny základných práv a slobôd, pričom si ex offio nesplnil povinnosť dôsledne skúmať (dovolanie bolo podané dňa 17. 02. 2016 – teda za účinnosti O. s. p!!!), či v konaní nedošlo zásadným spôsobom k porušeniu základného práva sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy v spojení s čl. 38 ods. 1 Listiny, porušeniu čl. čl. 6 ods. 1 Dohovoru a iné...“.

Sťažovateľka v bode C a D namieta aj nesplnenie podmienok na verejné vyhlásenie napadnutého rozsudku krajského súdu, keďže sťažovateľke bola postupom vnútroštátnych súdov znemožnená možnosť mať vedomosť a byť upovedomený o mieste a čase verejného vyhlásenia napadnutého rozsudku krajského súdu, poukázaním na väzbu štatutárneho zástupcu sťažovateľky.

V bode E sťažnosti sťažovateľka namieta, že okresný súd, ako aj krajský súd „odignorovali“ povinnosť doručovania písomností žalovanej sťažovateľke, čím porušili jej právo na spravodlivé súdne konanie, a namieta, že nebola okresným súdom poučená o možnosti „namietat zákonnú sudkyňu“.

V záverečnej časti sťažnosti sťažovateľka namieta arbitrárnosť napadnutého rozsudku okresného súdu aj napadnutého rozsudku krajského súdu, keď „... oba súdy zmätočne a v rozpore s judikatúrou ESĽP na podklade nedostatočne zisteného skutkového stavu veci a jej nesprávneho právneho posúdenia vadne posúdili otázku vzniku nemajetkovej ujmy, ktorá sťažovateľovi (poškodenému v oboch trestných extrémne dlhých konaniach) vznikla v priamej príčinnej súvislosti s namietaným nesprávnym úradným postupom v trestnom konaní, oba súdy tendenčne odmietli vypočutie svedkov navrhovaných dovolateľom [redacted] a [redacted], [redacted], [redacted], [redacted], [redacted].. bez ktorých vypočutia a pripojenia spisov OČTK navrhovaných sťažovateľom (vid'. podanie zo dňa 20. 03. 2013 – č. l. 84 –

príloha č. 11 dovolania + žalobný návrh č.1.2 – dovolania) neprípustné obštrukčné sťažili výraznou mierou preukázanie intenzity neoprávneného zásahu a teda aj preukázanie nemajetkovej ujmy, ktorá vznikla sťažovateľovi vinou vyšetrovateľov PZ a vinou Generálnej prokuratúry SR a Krajskej prokuratúry v Bratislave... čo odignorovali bez riadneho odôvodnenia), čím konanie zaťažili inou vadou – nesprávne a nedostatočne zistili skutkový stav veci a tento nesprávne právne posúdili...

... Za daného skutkového stavu sú napadnuté rozsudky okresného súdu, krajského súdu ako aj odmietajúce uznesenie najvyššieho súdu nespravodlivé, sú prejavom neúcty k obeti trestného činu, ktorá sa nemôže domôcť odškodnenia cestou vnútroštátneho súdu, a teda sa len potvrdilo, že proklamovaný právny názor Súdu (t. j. ESLP), že zákon č. 514/2003 Z. z. NIE JE ÚČINNÝM PROSTRIEDKOM NÁPRAVY je správny...“.

Na základe uvedeného sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd nálezom rozhodol:

„1. Základné právo obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ] na súdnu ochranu a právo na prístup k súdu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, právo podľa čl. 46 ods. 3 a ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky, právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, právo na účinný opravný prostriedok pred vnútroštátnym súdom podľa čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, právo podľa čl. 36 ods. 1, ods. 3, ods. 4 a čl. 38 ods. 1, ods. 2 Listiny základných práv a slobôd postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a vydaním odmietajúceho uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, č. k. 6 Cdo 92/2016 zo dňa 31. mája 2017 porušené boli.

2. Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 6 Cdo 92/2016 zo dňa 31. mája 2017 zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie.

3. Základné právo obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ] na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, právo podľa čl. 46 ods. 3 a ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky, právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, právo podľa čl. 36 ods. 1, ods. 3, ods. 4 a čl. 38 ods. 1, ods. 2 Listiny základných práv a slobôd postupom Krajského súdu v Bratislave a vydaním potvrdzujúceho rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 8 Co/465/2013-171 zo dňa 17. júna 2014 porušené boli.

4. Rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 8 Co/465/2013-171 zo dňa 17. júna 2014 zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie.

5. Základné právo obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ] na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, právo podľa čl. 46 ods. 3 a ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky a, právo podľa čl. 48 ods. 1 a ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava I a vydaním rozsudku Okresného súdu Bratislava III, č. k. 21 C/53/2012-136 zo dňa 21. júna 2013 porušené boli.

6. Rozsudok Okresného súdu Bratislava III, č. k. 21 C/53/2012-136 zo dňa 21. júna 2013 zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie.

7. Základné právo obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ] na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručené podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v konaní vedenom pod č. k. 21 C/53/2012 na Okresnom súde Bratislava III porušené boli.

8. Obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ] priznáva finančné zadosťučinenie v sume 10.000,- Eur, ktoré je mu povinný Najvyšší súd Slovenskej republiky, Krajský súd v Bratislave a Okresný súd Bratislava I vyplatiť spoločne a nerozdielne do 2 mesiacov od právoplatnosti nálezu.

9. Obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ] priznáva náhradu trov konania v sume 303,08 Eur, ktorú je Najvyšší súd Slovenskej republiky povinný zaplatiť na účet advokátky [REDAKOVANÉ] do dvoch mesiacov od právoplatnosti nálezu.

10. Obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ] priznáva náhradu trov konania v sume 303,08 Eur, ktorú je Krajský súd v Bratislave povinný zaplatiť na účet advokátky [REDAKOVANÉ] do dvoch mesiacov od právoplatnosti nálezu.

11. Obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ] priznáva náhradu trov konania v sume 303,08 Eur, ktorú je Okresný súd Bratislava III povinný zaplatiť na účet advokátky [REDAKOVANÉ] do dvoch mesiacov od právoplatnosti nálezu.“

II.

Podľa čl. 127 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa čl. 46 ods. 1 každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 46 ods. 3 ústavy každý má právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím súdu, iného štátneho orgánu či orgánu verejnej správy alebo nesprávnym úradným postupom.

Podľa čl. 46 ods. 4 ústavy podmienky a podrobnosti o súdnej a inej právnej ochrane ustanoví zákon.

Podľa čl. 48 ods. 1 ústavy nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi. Príslušnosť súdu ustanoví zákon.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných priet'ahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

Podľa čl. 36 ods. 1 listiny každý sa môže domáhať ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v určených prípadoch na inom orgáne.

Podľa čl. 36 ods. 3 listiny každý má právo na náhradu škody, ktorú mu spôsobilo nezákonné rozhodnutie súdu, iného štátneho orgánu či orgánu verejnej správy alebo nesprávny úradný postup.

Podľa čl. 36 ods. 4 listiny podmienky a podrobnosti upravuje zákon.

Podľa čl. 38 ods. 1 listiny nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi. Príslušnosť súdu aj sudcu ustanoví zákon.

Podľa čl. 38 ods. 2 listiny každý má právo, aby jeho vec bola prerokovaná verejne, bez zbytočných priet'ahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť iba v prípadoch ustanovených zákonom.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu. Rozsudok musí byť vyhlásený verejne, ale tlač a verejnosť môžu byť vylúčené buď po dobu celého, alebo časti procesu

v záujme mravnosti, verejného poriadku alebo národnej bezpečnosti v demokratickej spoločnosti, alebo keď to vyžadujú záujmy maloletých alebo ochrana súkromného života účastníkov alebo, v rozsahu považovanom súdom za úplne nevyhnutný, pokiaľ by, vzhľadom na osobitné okolnosti, verejnosť konania mohla byť na ujmu záujmom spoločnosti.

Podľa čl. 13 dohovoru každý, koho práva a slobody priznané týmto dohovorom boli porušené, musí mať účinné právne prostriedky nápravy pred národným orgánom, aj keď sa porušenia dopustili osoby pri plnení úradných povinností.

Ústavný súd si pri výklade práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na spravodlivé súdne konanie, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (IV. ÚS 195/07).

Ústavný súd v prvom rade poukazuje na skutočnosť, že podľa § 20 ods. 4 zákona o ústavnom súde je ústavný súd viazaný návrhom na začatie konania. Viazanosť ústavného súdu návrhom na začatie konania sa prejavuje vo viazanosti petitom, teda tou časťou sťažnosti, v ktorej sťažovateľ špecifikuje, akého rozhodnutia sa domáha (§ 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde), čím zároveň vymedzí rozsah predmetu konania pred ústavným súdom z hľadiska požiadavky na poskytnutie ústavnej ochrany. Vzhľadom na to môže ústavný súd rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľ domáha v petite svojej sťažnosti, a vo vzťahu k tomu subjektu, ktorého označil za porušovateľa svojich práv. Platí to predovšetkým v situácii, keď je sťažovateľ zastúpený zvoleným advokátom (m. m. II. ÚS 19/05, III. ÚS 2/05, IV. ÚS 287/2011). Text uvedený mimo petitu považuje ústavný súd za súčasť odôvodnenia, ktoré nemôže doplniť petit.

Vzhľadom na uvedené sa ústavný súd zamerá na posúdenie sťažnosti len v rozsahu vymedzenom v petite bez ohľadu na to, že v odôvodnení svojej sťažnosti sťažovateľka poukazuje aj na porušenie ďalších článkov ústavy.

II.1 K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 46 ods. 1, 3 a 4, čl. 48 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým rozsudkom okresného súdu a postupom okresného súdu, ktorý predchádzal jeho vydaniu

Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom právomoc všeobecných súdov je ústavou založená primárne („... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne.

Z princípu subsidiarity vyplýva, že právomoc ústavného súdu poskytnúť ochranu základným právam a slobodám je daná iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy. Ústavný súd sa pri zakladaní svojej právomoci riadi zásadou, že všeobecné súdy sú ústavou povolané chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť. Preto je právomoc ústavného súdu subsidiárna a nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (m. m. IV. ÚS 236/07).

Súčasťou stabilizovanej judikatúry ústavného súdu je aj právny názor, podľa ktorého princíp subsidiarity právomoci ústavného súdu je ústavným príkazom pre každú osobu.

Preto každý, kto namieta porušenie svojho základného práva, musí rešpektovať postupnosť tejto ochrany a predtým, ako podá sťažnosť ústavnému súdu, požiadať o ochranu ten orgán verejnej moci, ktorého kompetencia predchádza právomoci ústavného súdu (IV. ÚS 128/04).

Ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa ochrany svojich základných práv alebo slobôd môže domôcť využitím jemu dostupných a účinných prostriedkov nápravy pred iným (všeobecným) súdom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie (m. m. IV. ÚS 115/07).

Okresný súd napadnutým rozsudkom návrh sťažovateľky zamietol a žalovanej náhradu trov konania nepriznal.

Proti napadnutému rozsudku podala sťažovateľka odvolanie, ktorým žiadala „*napadnutý rozsudok vydaný Okresným súdom Bratislava III dňa 21. 06. 2013 sp. zn. 21 C 53/2012-56 doručený 10. 07. 2013*“ zrušiť a vrátiť okresnému súdu na ďalšie konanie a rozhodnutie, o ktorom rozhodol krajský súd napadnutým rozsudkom tak, že napadnutý rozsudok okresného súdu potvrdil.

Právomoc krajského súdu ako odvolacieho súdu, ktorú tento uplatnil na základe odvolania podaného sťažovateľkou, vylučuje, aby rozhodoval ústavný súd, preto sťažnosť v tejto časti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd odmietol pre nedostatok právomoci.

II.2 K namietanému porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 21 C 53/2012

O zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti smerujúcej proti zbytočným prietahom v súdnom konaní ide predovšetkým vtedy, ak namietaným postupom alebo rozhodnutím orgánu štátu nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva, ktoré označil sťažovateľ, a to pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím tohto orgánu a základným právom, porušenie ktorého sa namietalo, ale aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktorý vylučuje, aby ten orgán (okresný súd) porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takú možnosť reálne nepripúšťajú (III. ÚS 263/03, IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, III. ÚS 342/08).

Zjavná neopodstatnenosť sťažnosti namietajúcej porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. podľa

čl. 38 ods. 2 listiny môže vyplývať aj z toho, že porušenie uvedených práv sa namieta v takom konaní pred všeobecným súdom, v ktorom už v sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy označený všeobecný súd meritórne rozhodol pred jej podaním (II. ÚS 184/06), a preto už k namietanému porušovaniu týchto práv nečinnosťou tohto súdu v čase doručenia sťažnosti nemohlo dochádzať (m. m. II. ÚS 387/06).

Jednou zo základných pojmových náležitostí sťažnosti podľa čl. 127 ústavy je to, že musí smerovať proti aktuálnemu a trvajúcemu zásahu orgánov verejnej moci do základných práv sťažovateľa. Uvedený názor vychádza zo skutočnosti, že táto sťažnosť zohráva aj významnú preventívnu funkciu, a to ako účinný prostriedok na to, aby sa predišlo zásahu do základných práv, a v prípade, že už k zásahu došlo, aby sa v porušovaní týchto práv ďalej nepokračovalo (napr. IV. ÚS 104/03, IV. ÚS 73/05).

Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu podstatou, účelom a cieľom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty. Ústavný súd preto poskytuje ochranu tomuto základnému právu len vtedy, ak bola na ústavnom súde uplatnená v čase, keď namietané porušenie tohto práva ešte mohlo trvať (napr. I. ÚS 22/01, I. ÚS 77/02, I. ÚS 116/02). Ak v čase doručenia sťažnosti ústavnému súdu už nemôže dochádzať k namietanému porušovaniu označeného práva, ústavný súd sťažnosť odmietne ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde), pretože konanie o takej sťažnosti pred ústavným súdom už nie je spôsobilé naplniť účel ochrany, ktorý ústavný súd poskytuje vo vzťahu k základnému právu na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právu podľa čl. 38 ods. 2 listiny (m. m. I. ÚS 6/03). Uvedený právny názor ústavného súdu je akceptovaný aj judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva (pozri Miroslav Mazurek proti Slovenskej republike, rozhodnutie o sťažnosti č. 16970/05 z 3. 3. 2009).

Ústavný súd konštatuje, že predmetom predbežného prerokovania sťažnosti je v tejto časti preskúmanie opodstatnenosti tvrdenia sťažovateľky, podľa ktorého postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 21 C 53/2012 malo dôjsť k porušeniu

základného práva sťažovateľky podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Ústavný súd konštatuje, že z pripojených príloh k sťažnosti považuje za preukázané, že konanie vedené okresným súdom pod sp. zn. 21 C 53/2012, ktorého postupom malo dôjsť k porušeniu základného práva sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, je skončené na základe napadnutého rozsudku okresného súdu, ktorý nadobudol právoplatnosť v spojení s napadnutým rozsudkom krajského súdu 17. septembra 2014.

Na základe uvedeného ústavný súd dospel k záveru, že k namietanému porušovaniu v sťažnosti označených práv na uvedenom skutkovom základe v čase podania sťažnosti postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 21 C 53/2012 už nemohlo dochádzať, a preto sťažnosť v súlade s § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde v tejto časti odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

II.3 K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 46 ods. 1, 3 a 4, ústavy, práv podľa čl. 36 ods. 1, 3 a 4 a čl. 38 ods. 1 a 2 listiny a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým rozsudkom krajského súdu a postupom, ktorý predchádzal jeho vydaniu, a k namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 46 ods. 1, 3 a 4 ústavy, práv podľa čl. 36 ods. 1, 3 a 4 a čl. 38 ods. 1 a 2 listiny a práv podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 13 dohovoru (ďalej aj „označené práva“) napadnutým uznesením najvyššieho súdu a postupom, ktorý predchádzal jeho vydaniu

Ústavný súd sa v tejto časti sťažnosti v prvom rade zaoberal otázkou včasnosti jej podania ako jednou z procesných podmienok prípustnosti sťažnosti. V tejto súvislosti ústavný súd vzal do úvahy svoju pravidelnú judikatúru vychádzajúcu z rozsudku Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESĽP“) z 12. 11. 2002 vo veci Zvolský a Zvolská verus Česká republika, sťažnosť č. 46129/99, body 51, 53 a 54, z ktorej vyplýva, že v prípade podania dovolania proti rozhodnutiu odvolacieho súdu a jeho procesného

odmietnutia najvyšším súdom je lehota na podanie sťažnosti vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu považovaná za zachovanú. V takýchto prípadoch sa potom lehota určená v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde počíta od právoplatnosti procesného rozhodnutia dovolacieho súdu. Ústavný súd v okolnostiach prípadu (včas podaná sťažnosť v časti namietajúcej napadnuté uznesenie najvyššieho súdu ako súdu dovolacieho) nepovažoval predloženú sťažnosť v časti namietajúcej napadnuté rozhodnutie krajského súdu za oneskorene podanú, preto preskúmal jej dôvodnosť v rámci predbežného prerokovania sťažnosti.

Podstata argumentácie sťažovateľky spočíva vo viacerých námietkach. V bode A sťažnosti sťažovateľka formuluje námietku, že Okresný súd Bratislava I si nespĺnil riadne svoju poučovaciu povinnosť vo vzťahu k „*možnosti sťažovateľky namietat postúpenie veci*“ okresnému súdu a v dôsledku, že okresný súd a krajský súd „*toto pochybenie odignorovali*“ došlo k porušeniu práva sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a zároveň aj k porušeniu jej práva podľa čl. 48 ods. 1 a ods. 2 ústavy.

Z príloh, ktoré sťažovateľka pripojila k sťažnosti, a to konkrétne z napadnutého rozsudku krajského súdu, vyplýva, že v odvolaní proti napadnutému rozsudku okresného súdu sťažovateľka uplatnila len námietku nesplnenia si poučovacej povinnosti okresného súdu, keď okresný súd „... *neinformoval sťažovateľku o tom, že na pojednávaní dňa 21. 06. 2013 bude rozhodovať rozsudkom...*“ (strana 2 napadnutého rozsudku krajského súdu, pozn.). Z dovolania, ktoré sťažovateľka priložila k ústavnej sťažnosti, považuje ústavný súd za preukázané, že ani v dovolaní sťažovateľka túto skutočnosť nenamietala.

Ústavný súd v tejto súvislosti poukazuje na svoju ustálenú judikatúru. Z princípu subsidiarity (v zmysle čl. 127 ods. 1 ústavy a § 49 zákona o ústavnom súde) limitujúceho vzťah ústavného súdu k všeobecným súdom okrem iného vyplýva, že v prípade konania pred všeobecnými súdmi musí sťažovateľ ochranu svojich základných práv a slobôd vrátane argumentácie s tým spojenou uplatniť najskôr v tomto konaní a až následne v konaní pred ústavným súdom. Pokiaľ sťažovateľ v rámci ochrany svojich základných práv a slobôd

uplatní v konaní pred ústavným súdom argumentáciu, ktorú mohol predniesť, avšak nepredniesol v konaní pred všeobecnými súdmi, ústavný súd na jej posúdenie nemá právomoc (III. ÚS 90/03, III. ÚS 135/03).

Sťažovateľka uvedenú námietku, ktorú formulovala v sťažnosti adresovanej ústavnému súdu, primárne neuplatnila ani v podanom odvolaní proti napadnutému rozsudku okresného súdu a ani v dovolaní. S odkazom na túto ustálenú judikatúru ústavný súd túto námietku sťažovateľky odmietol pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie.

Sťažovateľka v ďalšom bode sťažnosti namieta vo vzťahu k okresnému súdu a krajskému súdu porušenie „práva byť vypočutý súdom“ vzhľadom na skutočnosť, že okresný súd „odignoroval“ jej ospravedlnenie neúčasti na nariadenom pojednávaní 21. júna 2013 a „svojoľne rozhodol rozsudkom, ktorým žalobu zamietol“.

K takto formulovanej námietke krajský súd v napadnutom rozsudku uviedol: *„Právo účastníka konania, aby jeho vec bola prejednaná verejne a v jeho prítomnosti, zaručené čl. 48 ods. 2 Ústavy SR, nemožno chápať ako absolútne právo tak, že by súd nemohol konať a rozhodnúť vo veci bez jeho prítomnosti, ale tak, že je povinný účastníkovi konania poskytnúť priestor na uplatnenie tohto práva, a preto Občiansky súdny poriadok ukladá v ust. § 115 ods. 1, 2 súdu povinnosť predvolať účastníka konania na pojednávania tak, aby mal dostatok času na prípravu na pojednávanie, pričom je výlučne na účastníkovi, či využije svoje právo zúčastniť sa pojednávania. Ak účastníkovi bráni určitá prekážka v účasti na pojednávaní, mal by z tohto dôvodu požiadať o odročenie pojednávania a oznámiť súdu dôvod tejto žiadosti. Ustanovenie § 101 ods. 2 O. s. p. umožňuje súdu vec prejednať aj v neprítomnosti účastníka konania, ktorý hoci bol riadne a včas predvolaný, sa na pojednávanie nedostavil a ani nepožiadal o jeho odročenie z dôležitého dôvodu. Žiadosť o odročenie pojednávania je podložená dôležitým dôvodom vtedy, ak účastník tvrdí také skutočnosti, ktoré sú vzhľadom k svojej povahe spôsobilé jeho neúčast' na pojednávaní ospravedlniť, teda ktoré nielen jemu, ale komukoľvek inému za rovnakých okolností, by neumožňovali sa na pojednávaní zúčastniť a súčasne sú vážne (dôležité), nepredvídateľné, resp. neočakávané, neodvratiteľné a náhle. Je na účastníkovi, aby*

najneskôr do rozhodovania súdu o žiadosti o odročenie pojednávania, existenciu ním tvrdeného dôležitého dôvodu hodnoverne preukázal k žiadosti pripojenými dôkazmi, v opačnom prípade zostáva jeho žiadosť len v rovine nepodložených tvrdení, na ktoré nemožno vziať zreteľ.

V preskúmvanej veci z obsahu spisu vyplýva, že súd prvého stupňa nariadil na prejednanie veci viaceré pojednávania. Pojednávanie dňa 01. 03. 2013, na ktoré súd prvého stupňa doručoval navrhovateľovi predvolanie prostredníctvom jeho konateľ'a, ktorý ho prevzal do vlastných rúk, bolo odročené z dôvodu neúčasti navrhovateľa a potreby špecifikácie jeho návrhu. Na pojednávanie dňa 12. 04. 2013 sa navrhovateľ nedostavil, ospravedlnil neúčasť z dôvodu kolízie pojednávanií, a preto bolo pojednávanie odročené na termín 10. 05. 2013, na ktoré sa opätovne navrhovateľ nedostavil z dôvodu kolízie pojednávanií. Na pojednávanie dňa 21. 06. 2013 sa navrhovateľ nedostavil, a hoci ospravedlnil svoju neúčasť a navrhol jeho odročenie z dôvodu kolízie pojednávanií, súd prvého stupňa vec prejednal a rozhodol podľa § 101 ods. 2 O. s. p. v jeho neprítomnosti.

Súd prvého stupňa nepochybil, keď vec prejednal a rozhodol v neprítomnosti navrhovateľa, ktorý mal predvolanie na pojednávanie riadne a včas doručené a nepožiadal z dôležitého dôvodu o jeho odročenie, keď opakovaná kolízia pojednávania brániaca navrhovateľovi zúčastniť sa pojednávania, nepredstavovala dôležitý dôvod pre jeho opakované odročenie.

S ohľadom na uvedené dospel odvolací súd k záveru, že postup súdu prvého stupňa bol v súlade s § 101 ods. 2 O. s. p., a preto navrhovateľ nedôvodne namieta, že mu postupom súdu prvého stupňa bola odňatá možnosť konať pred súdom, nakoľko mu bola daná reálna možnosť uplatnenia si procesných práv v konaní, priznaných mu Občianskym súdnym poriadkom (právo zúčastniť sa na pojednávaní a byť prítomný pri vyhlásení rozsudku, právo na záverečnú reč). Navrhovateľ tiež nedôvodne namieta, že súd prvého stupňa zanedbal svoju poučovaciu povinnosť, keď ho neinformoval o tom, že na pojednávaní dňa 21.06.2013 bude rozhodovať rozsudkom, nakoľko povinnosť takéhoto poučenia nevyplýva z ust. § 5 ods. 1 O. s. p. “

Pri hodnotení napadnutého rozsudku krajského súdu ústavný súd vychádzal z ustáleného právneho názoru, podľa ktorého rozhodnutie súdu prvého stupňa a odvolacieho

súdu nemožno posudzovať izolovane (m. m. II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08, IV. ÚS 320/2012), pretože prvostupňové a odvolacie konanie z hľadiska predmetu konania tvoria jeden celok. Tento právny názor zahŕňa aj požiadavku komplexného posudzovania rozhodnutí všeobecných súdov (prvostupňového aj odvolacieho), ktoré boli vydané v priebehu príslušného súdneho konania (m. m. IV. ÚS 350/09).

Okresný súd v napadnutom rozsudku k žiadosti o ospravedlnenie neúčasti sťažovateľky na pojednávaní nariadenom na 21. jún 2013 a žiadosti o odročenie pojednávania na iný termín uviedol: „*Súd pojednával a rozhodol na pojednávaní dňa 21.6.2013 v neprítomnosti navrhovateľa, pričom na jeho ospravedlnenie mailovým podaním zo dňa 10.5.2013, doplnené osobným podaním zo dňa 14.5.2013 z dôvodu ospravedlnenia pre kolíziu pojednávanií na Okresnom súde v Pezinku, súd neprihliadal, nakoľko vo veci súd vytýčil termíny pojednávanií na dni: a/ 12.4.2013, na ktoré sa navrhovateľ ospravedlnil z dôvodu kolízie s pojednávaním na OS Bratislava II. Na výzvu súdu o doplnenie odôvodnenia žaloby reagoval vyjadrením nutnosti nazretia do trestného spisu na tun. súde č. 1T 160/2010; b/ 10.5.2013, na ktoré sa navrhovateľ nedostavil s ospravedlnením neúčasti z dôvodu kolízie s pojednávaním na tunajšom súde. Opätovne bol súdom vyzvaný na písomné zaslanie odôvodnenia nároku, c/ 21.6.2013, na ktoré sa navrhovateľ nedostavil s opätovným ospravedlnením neúčasti z dôvodu kolízie s pojednávaniami na Okresnom súde Pezinok. Aj napriek trom výzvam súdu o špecifikáciu a odôvodnenia nároku navrhovateľa, tento na výzvu súdu nereagoval a písomne nedoplnil návrh.*

Podľa § 101 ods. 1 O.s.p. účastníci sú povinní prispieť k tomu, aby sa dosiahol účel konania najmä tým, že pravdivo a úplne opíšu všetky potrebné skutočnosti, označia dôkazné prostriedky a že dbajú na pokyny súdu.

Podľa § 101 ods. 2 O.s.p. súd pokračuje v konaní, aj keď sú účastníci nečinní. Ak sa riadne predvolaný účastník nedostaví na pojednávanie ani nepožiadal z dôležitého dôvodu o odročenie, môže súd vec prejednať v neprítomnosti takeého účastníka; prihliadne pritom na obsah spisu a dosiaľ vykonané dôkazy.

Z pojmu riadne ospravedlnenie neúčasti vyplýva, že musí sa jednať o vážny dôvod, ktorý bránil v účasti na úkone a jednak o včasné ospravedlnenie. Je nepochybné, že v prípade konateľa navrhovateľa nemožno jeho ospravedlnenie z neúčasti

na pojednávani brať ako ospravedlnenie za riadne, keďže sám na tri výzvy súdu o zaslanie písomného doplnenia a odôvodnenia návrhu, na výzvy nereagoval, súd pri rozhodovaní vychádzal z listinných dokladov, ktoré tvoria obsah spisu a boli navrhovateľom založené.“

Ústavný súd po preskúmaní odôvodnenia uznesenia krajského súdu vo väzbe na obsah sťažostnej argumentácie sťažovateľky nezistil, že by napadnuté uznesenie krajského súdu riešilo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany takým spôsobom, aby tým zasahovalo do základných práv sťažovateľky.

Ústavný súd konštatuje, že z § 101 ods. 2 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení relevantnom v čase rozhodovania všeobecných súdov (ďalej len „OSP“) vyplýva, že prekážka alebo iná okolnosť, ktorá bráni účastníkovi konania dostaviť sa na nariadené pojednávanie, súčasne musí predstavovať „dôležitý dôvod“. Preto príčina, prečo sa účastník pojednávania zúčastniť nemôže a z dôvodu ktorej žiada o odročenie pojednávania, sa musí s ohľadom na jej povahu vyznačovať nepredvídateľnosťou, závažnosťou, rozsahom alebo z iných dôvodov aspektom ospravedlniteľnosti. Dôležitosť dôvodu, pre ktorý účastník žiada o odročenie pojednávania, však nemožno posudzovať bez prihliadnutia na všetky okolnosti konkrétneho prípadu.

Z odôvodnenia napadnutého rozsudku krajského súdu v kontexte napadnutého rozsudku okresného súdu vyplýva, že rozhodujúcim dôvodom, ktorý viedol okresný súd k neakceptovaniu ospravedlnenia sťažovateľky a jej žiadosti „o presunutie termínu pojednávania“ (ďalej len „žiadost“), boli okolnosti konkrétneho prípadu, a to konkrétne, že vo veci boli nariadené viaceré pojednávania, kde sťažovateľka sa opakovane ospravedlňovala z nemožnosti dostaviť sa na nariadené pojednávania z dôvodu kolízie pojednávani. Vzhľadom na uvedené okresný súd a krajský súd dospeli k názoru, že opakovaná kolízia pojednávania nepredstavuje v prípade sťažovateľky dôležitý dôvod na opakované odročenie nariadeného pojednávania. Z príloh pripojených k sťažnosti je nad rámec uvedeného zrejmé, že okresný súd priamo na predvolaní, ktorým sťažovateľku upovedomil o skutočnosti, že na 21. júna 2013 nariadil pojednávanie, uviedol, že „na ospravedlnenie z dôvodu kolízie pojednávania súd nebude prihliadať“.

V tejto súvislosti ústavný súd konštatuje, že z obsahu sťažnosti a príloh k nej pripojených nevyplýva, že by posudzovanie splnenia podmienok na prejednanie veci v neprítomnosti účastníka konania podľa § 101 ods. 2 OSP v kontexte konkrétnych okolností prípadu bolo zo strany krajského súdu zjavne nesprávne alebo svojvoľné a že by krajský súd napadnutým rozhodnutím zjavne vybočil z rámca svojho uváženia pri posudzovaní uvedených zákonných podmienok. Ústavný súd považuje za potrebné ďalej uviesť, že sťažovateľka svoju argumentáciu vedie iba v rovine bežnej polemiky s dôvodmi uvedenými v napadnutom rozsudku krajského súdu a domáha sa iba prehodnotenia miery jeho uváženia pri posudzovaní splnenia zákonných podmienok na prejednanie veci bez prítomnosti účastníka súdneho konania.

Nad rámec uvedeného ústavný súd dodáva, že vo vzťahu k sťažovateľom označovanej judikatúre ESLP, a to rozhodnutie vo veci COOKE proti Rakúsku z 8. 2. 2000 a rozhodnutie vo veci KREMZOW proti Rakúsku z 21. septembra 1993, ústavný súd uvádza, že v uvedených prípadoch sťažovatelia namietali právo byť vypočutý súdom v súvislosti s prípravou ich obhajoby v trestných konaniach. Vzhľadom na uvedené sťažovateľkou uvádzané argumenty ústavný súd nepovažoval za relevantné na zmenu právneho stanoviska formulovaného v danej veci vychádzajúceho z ustálenej judikatúry ústavného súdu.

Sťažovateľka v sťažnosti namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1, 3 a 4 a čl. 48 ods. 2 ústavy, práv podľa čl. 38 ods. 1 a 2 listiny a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v dôsledku skutočnosti, že okresný súd a ani krajský súd jej nezaslali vyjadrenie žalovanej k odvolaniu sťažovateľky, ktoré žalovaná doručila okresnému súdu 31. júla 2013, pričom sťažovateľka namieta aj nedoručenie „*d'alších písomností žalovanej*“, ktoré sťažovateľka bližšie špecifikuje v sťažnosti.

Podľa názoru sťažovateľky s poukázaním na rozhodnutie ESLP Trančíková proti Slovenskej republike z 13. 1. 2017 sa ani najvyšší súd dôsledne nevysporiadal s touto skutočnosťou a dovolanie sťažovateľky „*svojvoľne*“ odmietol.

Najvyšší súd v relevantnej časti napadnutého uznesenia k tejto námietke sťažovateľky uvádza: „*Pokiaľ žalobkyňa poukazovala na skutočnosť, že jej nebolo doručené vyjadrenie žalovanej k odvolaniu treba uviesť, že vo všeobecnosti je nedoručenie vyjadrenia k odvolaniu porušením procesného práva strany sporu mať možnosť dozvedieť sa o všetkých skutkových a právnych argumentoch protistrany a zároveň tak mať možnosť vyjadriť sa k nim. V danom prípade je však nevyhnutné zohľadniť obsah písomného vyjadrenia žalovanej k odvolaniu, v ktorom je len stroho konštatovaný súhlas s rozsudkom súdu prvej inštancie. Vyjadrenie žalovanej tak nebolo formulované ako právna a skutková argumentácia. V takomto prípade nedoručenie tohto podania žalobkyňi nemalo za následok odňatie jej možnosti konať pred súdom v zmysle § 237 ods. 1 písm. f) O. s. p. Nedoručenie ďalších listín súdom prvej inštancie žalobkyňa mala možnosť namietať už v odvolaní proti rozsudku okresného súdu, čo však neurobila. Dovolací súd na tieto jej námietky uvedené až v dovolacom konaní preto neprihliadol.*“

Sťažovateľka námietku v časti „*nedoručenia ďalších vyjadrení žalovanej*“, ktorú formulovala v sťažnosti adresovanej ústavnému súdu, primárne neuplatnila ani v podanom odvolaní a ani v dovolaní. Vzhľadom na uvedené ústavný súd námietku v tejto časti s odkazom na už citovanú judikatúru v označenej časti odmietol pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie.

Vo vzťahu k námietke sťažovateľky týkajúcej sa nedoručenia vyjadrenia žalovanej doručeného okresnému súdu 31. júla 2013 ústavný súd uvádza, že najvyšší súd v napadnutom uznesení jasne a zrozumiteľne vysvetlil, prečo nepovažuje nedoručenie vyjadrenia žalovanej k odvolaniu sťažovateľky za skutočnosť, ktorá by mala za následok odňatie možnosti sťažovateľky konať pred súdom v zmysle § 237 ods. 1 písm. f) OSP.

Práve poukázaním na rozhodnutie ESLP vo veci Trančíková proti Slovenskej republike z 13. 1. 2017 možno dospieť k záveru, že len v prípade, ak vyjadrenie je formulované ako právna a skutková argumentácia, je potrebné takéto vyjadrenie doručiť protistrane na vyjadrenie. Ústavný súd z príloh pripojených k sťažnosti považuje

za preukázané, že tak, ako to správne uviedol najvyšší súd vo veci sťažovateľky, vyjadrenie žalovanej k odvolaniu sťažovateľky nebolo formulované ako právna a skutková argumentácia. Išlo len vyjadrenie súhlasu žalovanej s napadnutým rozsudkom okresného súdu bez právnej či skutkovej argumentácie.

Vzhľadom na uvedené je argumentácia sťažovateľky, poukazujúc na uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 2 Cdo 182/2016 z 30. novembra 2016, bez právneho významu, keďže zjavne išlo o iné konanie a iné vyjadrenie k odvolaniu, ktorého obsah v tomto konaní ústavný súd neposudzuje, a preto sa nemôže k nemu žiadnym relevantným spôsobom vyjadrovať.

K námietke sťažovateľky týkajúcej sa „nesplnenia podmienok na verejné vyhlásenie“ napadnutého rozsudku krajského súdu považuje ústavný súd v prvom rade za potrebné poukázať, že už v konaní vedenom pred ústavným súdom sa obdobnou námietkou zo strany sťažovateľky zaoberal, pričom ani v preskúmanom prípade nevzhliadol dôvod odchyliť sa od už uvedeného názoru, ktorý je sťažovateľke dobre známy.

V konaní vedenom pred ústavným súdom pod sp. zn. III. ÚS 144/2017 bola uznesením sťažnosť sťažovateľky odmietnutá, pričom v uznesení sp. zn. III. ÚS 144/2017 z 28. februára 2017, ktoré bolo sťažovateľke doručené 11. mája 2017, ústavný súd k obdobnej námietke sťažovateľky uviedol: „Ústavný súd poukazuje na judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“), podľa ktorej účelom sledovaným čl. 6 ods. 1 dohovoru v súvislosti s právom účastníka konania na verejné vyhlásenie rozhodnutia je zaistiť kontrolu súdnej moci zo strany verejnosti s cieľom poskytnúť ochranu právu účastníka konania na spravodlivý proces. Verejnosť konania pred súdnymi orgánmi, o ktorej hovorí čl. 6 ods. 1 dohovoru, chráni účastníkov konania pred tajným výkonom spravodlivosti unikajúcim verejnej kontrole (pozri rozhodnutie ESLP Pretto a ďalší proti Taliansku, rozsudok z 8. decembra 1983, sťažnosť č. 7984/77).

Jednoduchými slovami povedané, prostredníctvom prítomnosti verejnosti (bežných občanov – ľudu) je súd kontrolovaný pri výkone spravodlivosti vo veci konkrétneho občana

– účastníka konania, čím sa sledujú dva ciele: spravodlivý proces pre daného konkrétneho účastníka konania a zároveň zachovanie dôvery verejnosti k súdom.

Naplnenie tohto účelu nie je podmienené nevyhnutnou bezpodmienečnou prítomnosťou dotknutého účastníka konania, o ktorého veci sa rozhoduje, ako by si to sťažovateľka predstavovala. Sledovaný účel sa dosahuje poskytnutím možnosti širokej verejnosti (vrátane účastníka konania) zúčastniť sa na vyhlásení rozhodnutia.

Judikatúra ESLP rešpektuje, že právne systémy a súdna prax jednotlivých členských štátov Rady Európy (signatárov dohovoru) vykazuje určitú rozmanitosť, pokiaľ ide o rozsah a podmienky realizácie označeného princípu verejnej kontroly, podstatné pritom je, aby bolo garantované naplnenie jeho účelu.

V konkrétnom prípade sťažovateľky postupoval krajský súd v plnom súlade s relevantnými zákonnými ustanoveniami, ktoré ustanovujú rozsah a podmienky napĺňania označeného ústavného princípu. Všeobecný súd dodržal zákonom ustanovený formálny postup pre zverejnenie času a miesta vyhlásenia rozsudku vo veci sťažovateľky.

V sťažovateľkinom prípade sa v súlade s § 214 ods. 2 OSP rozhodovalo o podanom odvolaní bez nariadenia pojednávania, keďže dôvody pre postup podľa § 214 ods. 1 OSP (povinnosť nariadiť pojednávanie na prejednanie odvolania) neexistovali. V nadväznosti na to v súlade s § 156 ods. 3 OSP oznámil krajský súd miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli súdu sedem dní pred jeho vyhlásením, teda s predstihom dvoch dní v porovnaní s požiadavkou zákona („najmenej päť dní pred jeho vyhlásením“).

Argumentácia sťažovateľky, že výkonom väzby u osoby jej štatutárneho zástupcu bolo jej právo na verejné prerokovanie veci zmarené, je nezmyselná. Výkon väzby sa logicky spája s určitou „paralizáciou“ bežného občianskeho života, je to jej prirodzený dôsledok, čo sa v konkrétnom sťažovateľkinom prípade prejavilo v tom, že nemohla poskytnutú možnosť zúčastniť sa na vyhlásení rozsudku vo svojej veci prostredníctvom svojho štatutárneho zástupcu využiť. Podstatné je však to, že jej takáto možnosť bola zo strany konajúceho súdu náležite poskytnutá, a to za rovnakých podmienok ako ostatnej časti verejnosti.“

Najvyšší súd v napadnutom uznesení k tejto námietke sťažovateľky uviedol: „Dovolací súd považuje námietku žalobkyne týkajúcu sa správnosti postupu odvolacieho

súdu v súvislosti s verejným vyhlásením rozsudku za neopodstatnenú. Z obsahu spisu (č. l. 169) je zrejmé, že predsedníčka senátu odvolacieho súdu dala 6. júna 2014 písomný pokyn oznámiť na úradnej tabuli súdu vyhlásenie rozhodnutia na deň 17. júna 2014 o 10.25 hod. č. dv. 50, že 11. júna 2014 bolo vyhotovené oznámenie o termíne verejného vyhlásenia rozhodnutia a zároveň bolo toto oznámenie vyvesené na úradnej tabuli súdu, a že v zápisnici o verejnom vyhlásení rozsudku zo 17. júna 2014 odvolací súd výslovne konštatoval splnenie podmienok pre verejné vyhlásenie rozsudku, t. j., že na úradnej tabuli tohto súdu bol vyvesený oznam o termíne jeho verejného vyhlásenia. Postup odvolacieho súdu bol preto v súlade s ustanovením § 156 ods. 3 O. s. p. Faktická možnosť strany sporu dozvedieť sa o termíne verejného vyhlásenia rozsudku, z hľadiska zákonom predpísaného postupu pre verejné vyhlásenie rozhodnutia, nebola právne významná. Odvolací súd preto svojím postupom pri verejnom vyhlásení rozsudku neodňal žalobkyni možnosť konať pred súdom.“

Vzhľadom na uvedené ústavný súd už len stručne konštatuje, že v okolnostiach danej veci nič nesignalizuje, že by napadnutým uznesením najvyššieho súdu v tejto časti mohlo dôjsť k porušeniu základných práv sťažovateľky uvedených v sťažnosti. Uvedené platí aj v prípade, keď sa podstata úvah sťažovateľky odlišuje od názoru všeobecného súdu, ktorý síce rozhodol spôsobom, s ktorým sťažovateľka nesúhlasí, avšak svoje rozhodnutie dostatočne odôvodnil na základe vlastných myšlienkových postupov a hodnotení, ktoré ústavný súd nie je oprávnený a ani povinný nahrádzať.

K námietke sťažovateľky „o nemožnosti namietať zaujatosť zákonného sudcu“ ústavný súd cituje relevantnú časť napadnutého uznesenia najvyššieho súdu: „Žalobkyňa namietala v dovolaní aj to, že nebola riadne poučená o možnosti uplatniť námietku zaujatosti voči sudcovi... Odhliadnuc od toho, že žalobkyňa ani tieto skutočnosti v dovolaní netvrdila, tieto jej tvrdenia nemajú oporu v súdnom spise. Z jeho obsahu totiž vyplýva, že žalobkyňa bola riadne poučená o procesných právach a povinnostiach už uznesením Okresného súdu Bratislava I (vec bola následne postúpená Okresnému súdu Bratislava III) z 13. januára 2012 č. k. 6C/3/2012-16. Predmetné uznesenie bolo žalobkyni doručované na vtedy, podľa Obchodného registra, jej aktuálne sídlo, čo bolo v súlade s ustanovením § 48

ods. 2 O. s. p. Navyše, aj samotnému konateľovi žalobkyne bolo poskytnuté poučenie o procesných právach a povinnostiach (vid' č. 1. 28), ktoré mu bolo doručené 1. marca 2013, a ktorého obsahom bolo aj poučenie o právach účastníkov podľa § 15a a nasl. O. s. p. a podľa § 120 ods. 1 O. s. p.“

Vzhľadom na skutočnosť, že sťažovateľka túto námietku neuplatnila v podanom odvolaní proti napadnutému rozsudku okresného súdu a najvyšší súd sa k tejto námietke vyjadril len okrajovo odhliadnuc od toho, že sťažovateľka tieto skutočnosti netvrdila v riadnom opravnom prostriedku, ktorý mala k dispozícii, ústavný súd túto námietku odmietol pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie.

V závere sťažnosti sťažovateľka namieta vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu i napadnutému uzneseniu najvyššieho súdu nesprávne a nedostatočne zistený skutkový stav veci a jeho nesprávne právne posúdenia, v dôsledku čoho jej bola podľa jej názoru odňatá možnosť konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f) OSP.

Ústavný súd vo vzťahu k tejto námietke sťažovateľky konštatuje, že sťažovateľka v sťažnosti iba opakuje námietky, ktoré boli už predmetom preskúmania krajským súdom i najvyšším súdom, a to i napriek tomu, že otázky, ktoré tieto námietky obsahovali, boli vyčerpávajúco odôvodnené už v rozhodnutiach všeobecných súdov. Sťažnosť sťažovateľky je tak iba pokračujúcou polemikou s právnym názorom krajského súdu a následne najvyššieho súdu na nimi zistený a riadne odôvodnený skutkový stav. Sťažovateľka tak stavia ústavný súd do pozície bežnej prieskumnej inštancie všeobecného súdництва, keď požaduje, aby ústavný súd vec opätovne posúdil a stotožnil sa s jeho právnym názorom. Ústavný súd v súvislosti s takto koncipovanou sťažnosťou pripomína, že nie je a ani nemôže byť ďalšou opravnou inštanciou v systéme všeobecného súdництва.

Podľa názoru ústavného súdu sa sťažovateľka iba snaží spochybnit' spôsob, akým boli vyhodnotené dôkazy všeobecnými súdmi, aký skutkový záver z nich všeobecné súdy vyvodili a ako ho právne posúdili. Ústavný súd však v tejto súvislosti zdôrazňuje, že už vo svojich predchádzajúcich rozhodnutiach vyslovil, že do obsahu základného práva

na spravodlivý proces podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny, resp. čl. 6 ods. 1 dohovoru nepatrí právo účastníka konania (dotknutej osoby) vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (I. ÚS 97/97).

Postup krajského súdu a najvyššieho súdu pri odôvodňovaní napadnutých rozhodnutí vo veci sťažovateľky nemožno považovať za zjavne neodôvodnený alebo arbitrárny. Skutočnosť, že sťažovateľka sa s názorom všeobecných súdov nestotožňuje, nemôže sama osebe viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti tohto názoru a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť ich názor svojím vlastným. Nad rámec tohto odôvodnenia ústavný súd poukazuje na ustálený právny názor, podľa ktorého právo na spravodlivý proces neznačí právo na úspech v konaní pred všeobecným súdom (II. ÚS 3/97, II. ÚS 173/07).

Z uvedených dôvodov sa sťažovateľke v okolnostiach danej veci pre zjavnú absenciu ústavnoprávne relevantnej argumentácie nepodarilo preukázať namietané porušenie označených práv podľa ústavy, listiny a dohovoru, realnosť ktorých by mohol ústavný súd posúdiť po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie, a preto bolo potrebné sťažnosť v tejto časti odmietnuť ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Vo vzťahu k namietanému porušeniu základného práva na účinný prostriedok nápravy podľa čl. 13 dohovoru ústavný súd uvádza, že z judikatúry ESĽP (napr. rozhodnutie vo veci Silver a ostatní proti Spojenému kráľovstvu z 25. 3. 1983, Boyle a Rice proti Spojenému kráľovstvu, rozsudok z 27. 4. 1988, séria A, č. 131) vyplýva zjavná spätosť práva zaručeného čl. 13 dohovoru s inými právami zaručenými dohovorom (a teda aj s právom zaručeným čl. 6 ods. 1 dohovoru).

Vzhľadom na skutočnosť, že sťažnosť sťažovateľky v časti namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1, 3 a 4 ústavy, práv podľa čl. 36 ods. 1, 3 a 4 listiny, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru bola odmietnutá ako zjavne neopodstatnená, ústavný súd odmietol sťažnosť

sťažovateľky aj v časti namietaného porušenia práva na účinný prostriedok nápravy podľa čl. 13 dohovoru ako zjavne neopodstatnenú.

Keďže sťažnosť bola odmietnutá, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľky v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 15. novembra 2018